

UDENRIGSMINISTERIET
Center for Europa og Nordamerika

EUK, j.nr. 400.A.5-0-0
Den 5. december 2013

Rådsmøde (almindelige anliggender) den 17. december 2013

SAMLENOTAT

<u>1. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 19.-20. december 2013.....</u>	<u>2</u>
<u>2. EU's udvidelse</u>	<u>5</u>
<u>3. Vedtagelse af forhandlingsramme for Serbien</u>	<u>10</u>
<u>4. Gennemgang af EU's fælles udenrigstjeneste (FUT-reviewet)</u>	<u>12</u>

1. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 19.-20. december 2013

KOM-dokument foreligger ikke.

Revideret udgave af samlenotat forud for rådsmøde (almindelige anliggender) den 19. november 2013. Nye afsnit er markeret med en streg i margenen.

1. Resumé

Det Europæiske Råd den 19. – 20. december forventes at have en temadrøftelse af den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik (CSDP) og den europæiske forsvarsindustri. Derudover forventes drøftelser om en styrket ØMU og bankunionen. Endelig forventes Det Europæiske Råd at behandle migration, udvidelsen, skat og energi, ligesom der afhængigt af udviklingen vil kunne komme yderligere emner på dagsordenen.

2. Baggrund

Det Europæiske Råd mødes den 19. – 20. december 2013. I henhold til gældende praksis forbereder Rådet (almindelige anliggender) møder i Det Europæiske Råd.

3. Formål og indhold

På rådsmødet (almindelige anliggender) den 17. december 2013 vil ministrene drøfte udkast til konklusioner fra mødet i Det Europæiske Råd den 19. – 20. december 2013. Udkastet til konklusioner er endnu ikke modtaget. Mødet forventes at have følgende punkter på dagsorden: 1) Den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik; 2) Den økonomiske og monetære union; 3) Økonomisk og social politik; 4) Øvrige emner, herunder EU's udvidelse, Middelhavs task-force (migration) samt energipolitik.

Fælles sikkerheds- og forsvarspolitik (CSDP)

Det forventes at dagsordenen blandt andet vil indeholde en temadrøftelse af den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik. Drøftelserne vil omhandle tre emner (omtalt som klynger):

- (1) mere effektive missioner
- (2) styrkelse af de europæiske kapabiliteter
- (3) en mere konkurrencedygtig og effektiv europæisk forsvars- og sikkerhedsindustri

Udgangspunktet for drøftelserne vil være udenrigsrepræsentant Ashtons rapport om en styrkelse af CSDP'en og Kommissionens meddelelse om en mere konkurrencedygtig og effektiv forsvarsindustri fra juni 2013.

ØMU

Styrkelse af ØMU'en

Som led i det fortsatte arbejde med færdiggørelsen af ØMU'en vil Kommissionens årlige vækstundersøgelse og varslingsrapporten om makroøkonomiske ubalancer blive drøftet af Det Europæiske Råd. I den forbindelse forventes en drøftelse af yderligere koordinering af den økonomiske politik. Det forventes, at der vil blive truffet beslutninger vedrørende de overordnede principper for reformkontrakter og en eventuel tilhørende solidaritetsmekanisme.

Det forventes også, at Det Europæiske Råd vil bekræfte beslutninger vedrørende brugen af et "scoreboard" på beskæftigelsesområdet og det sociale område i den fælles beskæftigelsesrapport samt at benytte sociale indikatorer i Det Europæiske Semester for 2014.

Bankunion og afviklingsmekanismen

Det er endnu uklart, om beslutningerne om en bankafviklingsmekanisme vil blive truffet i Rådet (ECOFIN) forud for mødet i Det Europæiske Råd. Hvis det ikke er tilfældet, må det centrale emne på Det Europæiske Råd forventes at blive forhandlingerne om bankafviklingsmekanismen (SRM).

Økonomisk og social politik

Evaluering af Vækst- og Beskæftigelsespagten

Det Europæiske Råd vil gøre status på arbejdet med at styrke vækst, beskæftigelse og den europæiske konkurrenceevne. Der forventes, at drøftelsen vil omhandle implementeringen af vækst og beskæftigelsespagten, der blev indgået i juni 2012, og som blandt andet omhandler finansiering af små og mellemstore virksomheder.

Skatteunddragelse

Der vil også være en fortsættelse af de drøftelser om skattespørgsmål med specifikt fokus på skatteunddragelse, der blev påbegyndt på Det Europæiske Råd i maj 2013. Hovedemnerne forventes at være automatisk udveksling af information, bekæmpelse af momssvindler samt spekulation i forhold til erhvervsbeskatning.

Øvrige emner

Udvidelsen

Det forventes, at Det Europæiske Råd vil tilslutte sig rådskonklusioner vedrørende EU's udvidelse i lyset af anbefalingerne fra Kommissionens udvidelsespakke fra oktober. Iværksættelse af optagelsesforhandlinger med Serbien i januar 2014 samt tildeling af kandidatstatus til Albanien forventes at være de centrale emner.

Taskforce for Middelhavet

Der forventes at være en opfølgning på drøftelserne på Det Europæiske Råd i oktober om migration i forlængelse af Lampedusa-ulykken. Som opfølgning på Lampedusa-ulykken er der nedsat en task-force, som skal se på mulighederne for at forebygge ulovlig indvandring til EU. Formandskabet forventes at informere om operationelle beslutninger taget på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 5.-6. december på baggrund om task-forcens arbejde.

Energi

Slutteligt forventes en statusdrøftelse af arbejdet med gennemførelse af det indre energimarked. Der vil være tale om en opfølgning på Det Europæiske Råds drøftelser i maj 2013 baseret på en rådsrapport om arbejdet med at gennemføre den tredje liberaliseringspakke og tilknyttede beslutninger. Der vil også være en større drøftelse af energi på Det Europæiske Råd i februar 2014.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Udkastet til konklusioner ventes ikke i sig selv at indebære statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget, for samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Det er dog muligt, at Det Europæiske Råds konklusioner vil blive fulgt op af konkrete retsakter, mål-sætninger, konklusioner eller andet, der vil kunne få sådanne konsekvenser. Disse kan dog ikke vurderes på nuværende tidspunkt.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Idet der endnu ikke foreligger et udkast til konklusioner, kendes andre landes holdninger ikke på nuværende tidspunkt.

10. Regeringens generelle holdning

Udkastet til konklusioner foreligger endnu ikke. Regeringen forventes at hilse formandskabets præsentation af udkastet til konklusioner velkommen. Fra dansk side ser man særligt frem til te-madrøftelsen om den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik og styrkelse af ØMU'en.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Mødet i Det Europæiske Råd den 19. – 20. december har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg fredag den 15. november til orientering.

2. EU's udvidelse

KOM (2013) 0700

Nyt notat

1. Resumé

Rådet ventes at drøfte status for EU's udvidelse på basis af Kommissionens årlige udvidelsespakke, der gør status for EU's forhold til de fem kandidatlande (Tyrkiet, Island, Montenegro, FYROM/Makedonien og Serbien) og de tre potentielle kandidatlande (Kosovo, Bosnien-Hercegovina og Albanien). Rådet ventes i den forbindelse at vedtage rådskonklusioner.

2. Baggrund

Rådet (almindelige anliggender) ventes at drøfte status for EU's udvidelse. Drøftelsen sker på basis af Kommissionens årlige udvidelsespakke, som blev fremlagt den 16. oktober 2013. Udvidelsespakken indeholder et overordnet strategidokument om EU's udvidelse samt fremskridtsrapporter for kandidatlandene Tyrkiet, Island og Montenegro (med hvem forhandlinger er indledt), for kandidatlandene Serbien og den tidligere jugoslaviske republik Makedonien (FYROM) og for de potentielle kandidatlande Bosnien-Hercegovina, Albanien og Kosovo.

Dette års rapporter anlægger en såkaldt ”*fundamentals first*”-tilgang, hvor der stilles skarpt på retsstatsprincipper, god økonomisk og demokratisk regeringsførelse samt fundamentale rettigheder. Særligt god økonomisk regeringsførelse står centralt i forhold til det vestlige Balkan, idet mange af økonomierne i regionen fortsat har vanskeligt ved at leve op til markedsøkonomiske standarder. Med udgangspunkt i erfaringerne fra særligt Rumænien og Bulgarien, er hensigten at adressere disse områder tidligt i forhandlingsprocessen som led i en opstrammet forhandlingsramme. Kommissionen fremhæver udvidelsens fortsatte betydning som drivkraft bag politiske og økonomiske reformer i kandidatlandene og stabilitet og velstand på det europæiske kontinent. Kommissionen understreger endvidere vigtigheden af at fastholde troværdigheden i udvidelsesprocessen: At kandidatlandene leverer på reformerne, og at EU – som demonstreret med Kroatien, Montenegro og Serbien – lever op til sine forpligtelser om landenes EU-perspektiv baseret på egne meritter. Kommissionen vurderer, at de fleste af landene har gjort gode fremskridt i forhold til reformdagsordenen.

Island

Island søgte om medlemskab af EU i 2009, fik kandidatstatus i 2010 og startede optagelsesforhandlinger senere samme år. I forbindelse med regeringsskriftet i april i år har man fra islandsk side valgt at sætte optagelsesforhandlingerne med EU i bero. Fremadrettet vil den islandske regering gøre status over tiltrædelsesprocessen og over udviklingen i EU. Med beslutningen om at sætte forhandlingerne i bero, fremfor helt at afbryde dem, har man undgået at lukke alle døre til EU og samtidig udskudt en vanskelig intern drøftelse til senere i regeringsperioden.

Tyrkiet

Optagelsesforhandlingerne med Tyrkiet blev åbnet i 2005. Forhandlingerne skrider fortsat kun langsomt fremad. Ud af 35 kapitler er 14 kapitler åbnet og et midlertidigt lukket. Otte kapitler er i medfør af Rådets konklusioner fra 2006 fastfrosset på grund af Tyrkiets manglende efterlevelse af tillægsprotokollen til Associeringsaftalen (som udstrækker EU-Tyrkiet Associeringsaftalen til at

omfatte de ti nye medlemslande, herunder Cypern). I tillæg hertil blokerer Cypern pt. bilateralt for otte kapitler og Frankrig for fire. Med den franske af-blokering af kapitel 22 (regional politik) i foråret, og åbningen af kapitlet den 5. november, er der dog håb om fornyet fremdrift i forhandlingerne.

Kommissionen understreger i fremskridtsrapporten, at Tyrkiet – med henvisning til landets dynamiske økonomi, strategiske placering og vigtige regionale rolle – er et nøgleland for EU, og at både EU og Tyrkiet har en gensidig interesse i skabe fornyet momentum i optagelsesforhandlingerne. Kommissionen krediterer i den forbindelse Tyrkiet for sit fortsatte engagement i udvidelsesprocessen samt for at have styrket den politiske dialog med EU. Særligt to indbyrdes forbundne områder fremhæves positivt: Igangsættelsen af en fredsproces med PKK og fortsatte reformer på områder af afgørende betydning for retsstatsprincipper og fundamentale rettigheder. Sidstnævnte senest med lanceringen af en ”demokratiseringspakke” den 30. september 2013. På negativ-siden kritiseres regeringens håndtering af demonstrationerne i Gezi-parken/Taksim-pladsen i sommer med fremhævelse af den uforholdsmæssige magtanvendelse og en uforsonlig og polariserende tone over for demonstranterne. Den bekymrende situation vedr. medie- og yttingsfrihed i Tyrkiet påtales endvidere igen i år.

Montenegro

Optagelsesforhandlingerne med Montenegro startede i juni 2012, og Montenegro er således det land, der senest er åbnet for handlinger med. Den indledende screening af de 35 forhandlingskapitler skrider frem som planlagt og Montenegro udviser fortsat stort engagement i udvidelsesprocessen. I overensstemmelse med den nye tilgang i udvidelsesforhandlingerne er fokus rettet på udfordringerne under kapitel 23 (domstole og fundamentale rettigheder) og kapitel 24 (retfærdighed, sikkerhed og frihed), hvor der er behov for gennemgribende politiske reformer og politisk vilje for at leve op til EU's krav. I Kommissionens fremskridtsrapport peges herudover især på behovet for at Montenegro etablerer en solid *track record* inden for bekæmpelse af korruption og organiseret kriminalitet.

FYROM/Makedonien

Den tidligere jugoslaviske republik Makedonien (FYROM) fik allerede i december 2005 tildelt kandidatstatus, men der er endnu ikke indledt optagelsesforhandling med landet på grund af den uløste navnestrid med Grækenland. Kommissionen har i forbindelse med fremskridtsrapporten for femte gang anbefalet forhandlingsstart med FYROM/Makedonien og understreget, at forhandlingsstart ikke bør afvente en løsning på navnespørgsmålet, der i stedet bør håndteres i en tidlig fase af optagelsesforhandlingerne. Kommissionen fremhæver, at højniveaudialogen mellem Kommissionen og regeringen har medført et skarpere fokus på resultater, og at landet i tilstrækkelig grad lever op til både politiske og økonomiske kriterier. Kommissionen fremhæver dog samtidig behovet for en yderligere indsats f.eks. bl.a. korruptionsbekæmpelse og retsstatsprincipper.

Serbien

Kommissionens fremskridtsrapport anerkender først og fremmest det historiske fremskridt, Serbien har gjort det forgangne år med EU-beslutningen om forhandlingsopstart på baggrund af reformfremskridt og ift. normalisering med Kosovo. Serbien roses for aktivt og konstruktivt at have arbejdet for en synlig og bæredygtig forbedring af forholdet til Kosovo. I konklusionen fremhæves samtidig, at det er vigtigt, at Serbien opretholder fremdrift og implementering inden

for særligt retsområdet, herunder bekæmpelse af korrupsion og organiseret kriminalitet. Efter indgåelsen af en historisk normaliseringsaftale mellem Serbien og Kosovo i april 2013 blev det i juni besluttet, at optagelsesforhandlinger med Serbien skal indledes senest januar 2014. Medlemsstaterne skal forud herfor træffe beslutning om en forhandlingsramme. Under forudsætning af at der nås enighed om en ramme, vil rådskonklusionerne bl.a. kunne indeholde en dato for en regeringskonference med Serbien, som vil udgøre den formelle iværksættelse af optagelsesforhandlingerne. I forhold til vedtagelsen af en forhandlingsramme er det primært spørgsmålet om normalisering af forholdet til Kosovo, der dominerer drøftelserne mellem medlemsstaterne.

Albanien

På baggrund af sidste års fremskridtsrapport anbefalede Kommissionen for et år siden, at Albanien blev tildelt kandidatstatus. Rådet imødekom imidlertid ikke denne indstilling i og pegede bl.a. på behovet for yderligere fremdrift og afholdelsen af et demokratisk valg i sommeren 2013. I den seneste fremskridtsrapport vurderer Kommissionen, at Albanien har leveret de nødvendige/krævede tiltag og fremskridt siden 2012. Der lægges derudover vægt på, at der har været afholdt vellykkede valg i juni, og at der er taget flere skridt for at effektivisere indsatsen mod korrupsion og organiseret kriminalitet. På den baggrund anbefaler Kommission igen i år, at Albanien tildeles kandidatstatus. Det står imidlertid klart, at en sådan beslutning på Rådsmødet i december ikke er en givet sag, idet flere lande, har signaleret behov for at se mere handling bag de gode hensigter via en længere og mere substantiel albansk *track record* i reformsporet.

Bosnien-Hercegovina

Bosnien-Hercegovina har endnu ikke ansøgt om medlemskab af EU. EU og Bosnien-Hercegovina underskrev i 2008 en Stabiliserings- og Associeringsaftale, som vil systematisere dialogen om påkrævede reformer inden for bl.a. økonomi, retsvæsen og korrupsionsbekæmpelse. Aftalen er imidlertid endnu ikke trådt i kraft, idet EU har stillet krav om, at der forinden gøres en troværdig indsats for at bringe landets forfatning i overensstemmelse med den Europæiske Menneskerettighedskonvention – det vil sige efterlevelse af den såkaldte ”Sejdic-Finci-afgørelse”, som fastslår, at alle etniske minoriteter (og ikke kun serbere, kroater og bosniakker) skal kunne vælges til politiske embeder. Kommissionens vurderer i sin fremskridtsrapport, at der fortsat udestår en troværdig indsats for efterlevelse af afgørelsen. Endvidere er man fra bosnisk side ikke kommet videre med den helt afgørende etablering af en EU-koordineringsmekanisme, der kan samle de mange regerings- og statsniveauer i indarbejdelsen, implementeringen og håndhævelsen af EU-lovgivningen. Mindre fremskridt inden for menneskerettighedsområdet og styrkede relationer mellem staten og civilsamfundet ændrer ikke på billedet af en negativ udvikling væk fra EU-sporet. Fremskridtsrapporten konkluderer på den baggrund, at Bosnien-Hercegovina fortsat befinder sig i et dødvande uden umiddelbar udsigt til bevægelse eller udvikling.

Kosovo

I fremskridtsrapporten roses Kosovo for aktivt og konstruktivt at have arbejdet for en forbedring af forholdet til Serbien. Også i forhold til Kosovo beskrives retssektorområdet som en særlig udfordring. Kosovos fremadrettede udfordringer vil nu ligge inden for implementering af kravene under den Stabiliserings- og Associeringsaftale (SAA), som Kosovo har indledt forhandlinger med EU om i efteråret. Særligt fokus vil være på organiseret kriminalitet og korrupsion, reform af den offentlige sektor og beskyttelse af minoriteter. SAA-forhandlingerne med Kosovo forventes afsluttet inden sommeren 2014. Også for Kosovos vedkommende er det primært fremdriften i

Beograd-Pristina-dialogen og normaliseringsaftalen fra april 2013, som har muliggjort fremdrift i EU-sporet.

3. Formål og indhold

Rådet (almindelige anliggender) ventes at drøfte status for udvidelsen på grundlag af Kommissionens årlige udvidelsespakke fremlagt den 16. oktober 2013. Der ventes vedtaget rådskonklusioner.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres i sagen.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Vedtagelsen af rådskonklusioner om udvidelsespakken og evt. tildeling af kandidatstatus/åbning af forhandlinger i forhold til visse lande indebærer ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget, for samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Der vil dog blive tale om konsekvenser for EU's budget og dermed også statsfinansielle konsekvenser i forbindelse med, at nyoptagede lande vil tage del i EU's politikker på lige fod med de andre medlemslande.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til de andre landes holdning

Det ventes, at medlemslandene generelt vil hilse Kommissionens udvidelsespakke velkommen og støtte ”*fundamentals first*”-tilgangen og den opstrammede tilgang til forhandlinger med nuværende og potentielle kandidatlande.

Fsva. de lande med hvilke der pågår optagelsesforhandlinger (Tyrkiet og Montenegro), forventes der generelt at kunne opnå enighed om en konklusionstekst, der noterer sig landenes respektive fremskridt og fortsatte udfordringer i optagelsesprocessen. For så vidt angår den islandske beslutning om at sætte optagelsesforhandlingerne i bero, forventes det, at man vil notere sig beslutningen som et suverænt islandsk anliggende. Fsva. Serbien, med hvem Rådet i juni i år besluttede at indlede optagelsesforhandlinger senest januar 2014, pågår drøftelser af selve forhandlingsrammen. Det er for indeværende forventningen, at der vil kunne opnå enighed om denne på rådsmødet, selvom knaster vedrørende normalisering af forholdet til Kosovo udestår. Fsva. Albanien pågår drøftelser af tidsperspektivet for tildeling af kandidatstatus. Fsva. FYROM/Makedonien pågår drøftelser af tidsperspektivet for indledning af optagelsesforhandlinger. Det er usikkert, om det vil være muligt at opnå enighed om tildeling af kandidatstatus til Albanien. Det er ligeledes usikkert, om det vil være muligt at opnå enighed om indledning af optagelsesforhandlinger med FYROM/Makedonien.

10. Regeringens generelle holdning

EU's udvidelse udgør et instrument, der gennem EU's tiltrækningskraft aktivt har skabt vidtrækkende politiske, sociale og økonomiske reformer i kandidatlande såvel som i potentielle kandidatlande. EU's udvidelse har følgelig været til gevinst for freden og velstanden på hele det europæiske kontinent og der er derfor tale om en politik, man fra dansk side støtter aktivt op om. Samtidig lægger den danske tilgang, belært af erfaring, vægt på en stram, forsvarlig og meritbaseret forhandlingsproces i overensstemmelse med den opstrammede forhandlingsramme fra 2006. Det er afgørende, at alle kandidatlande behandles ens og, at de samme kriterier lægges til grund. Regeringen har taget grundlæggende positivt imod Kommissionens udvidelsespakke, herunder ”*fundamentals first*”-tilgangen.

Fsva. Island respekterer regeringen beslutningen om at sætte optagelsesforhandlingerne i bero. Dog så man fra regeringens side gerne et islandsk medlemskab af EU, hvorfor man med tilfredshed har noteret sig, at døren stadig står på klem, hvis man fra islandsk side på et tidspunkt ønsker at genoptage forhandlingerne.

Fsva. Tyrkiet anerkendes det fra regeringens side, at der er sket vigtige fremskridt, særligt med hensyn til igangsættelsen af en fredsproces med PKK og vedrørende fortsatte reformer på områder af afgørende betydning for retsstatsprincipper og fundamentale rettigheder. Samtidig har yt-rings- og pressefriheden fortsat vanskelige kår i Tyrkiet, hvilket der fra dansk side er stor opmærksomhed på. Fra dansk side anses udvidelsesprocessen som den bedste ramme for dialog med Tyrkiet, og det er derfor vigtigt at fastholde det momentum i forhandlingerne, som blev skabt med åbningen af kapitel 22.

Fsva. Montenegro anerkendes det fra regeringens side, at Montenegro har gjort en stor indsats for at få optagelsesforhandlingerne godt fra start. Regeringen lægger vægt på, at der fortsat fokuseres særligt på udfordringerne under kapitel 23 og 24.

Regeringen bakker op om EU-medlemskabsperspektivet for landene på det vestlige Balkan og er generelt enig i Kommissionens vurderinger og anbefalinger. Regeringen er rede til at støtte, at optagelsesforhandlinger indledes med Serbien i januar som det blev besluttet i juni, men forhandlingsrammen må stille stramme krav vedrørende normalisering af forholdet til Kosovo med henblik på at sikre, at ingen af parterne på sigt vil kunne blokere for hinandens fremdrift i EU-sporet. Deri ligger, at det skal sikres, at Serbien ikke på et senere tidspunkt vil kunne blokere for Kosovos EU-medlemskab, når det en dag bliver aktuelt. Regeringen ser gerne en snarlig åbning af optagelsesforhandlinger med FYROM/Makedonien. I vurderingen af om Albanien kan tildeles kandidatstatus vil der fra dansk side blive lagt vægt på, at der er leveret tilstrækkeligt fremskridt med en troværdig track record i reformsporet.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Kommissionens udvidelsespakke for 2013 har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Spørgsmålet om opstart af optagelsesforhandlinger med FYROM/Makedonien blev forelagt for Folketingets Europaudvalg den 5. december 2011 med henblik på forhandlingsoplæg. Spørgsmålet om opstart af optagelsesforhandlinger med Serbien; om åbning af forhandlinger om en stabiliserings- og associeringsaftale med Kosovo; og om tildeling af kandidatstatus til Albanien blev forelagt for Folketingets Europaudvalg den 7. december 2012 med henblik på forhandlingsoplæg.

3. Vedtagelse af forhandlingsramme for Serbien

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat

1. Resumé

Rådet ventes at drøfte og træffe beslutning om forhandlingsramme for optagelsesforhandlinger med Serbien. Det Europæiske Råd besluttede i juni, at der skulle indledes optagelsesforhandlinger med Serbien senest januar 2014. På baggrund af en godkendt forhandlingsramme vil der kunne fastsættes en dato for en regeringskonference, der vil markere den formelle åbning af optagelsesforhandlingerne. I forhold til vedtagelsen af en forhandlingsramme er det primært spørgsmålet om normalisering af forholdet til Kosovo, der dominerer drøftelserne mellem medlemsstaterne.

2. Baggrund

Det blev på Det Europæiske Råd i juni 2013 besluttet at indlede optagelsesforhandlinger med Serbien senest i løbet af januar 2014. Denne beslutning fandt sted efter, at Kosovo og Serbien i april 2013 indgik en historisk normaliseringsaftale. Det blev samtidig besluttet at indlede forhandlinger med Kosovo om en Stabiliserings- og Associeringsaftale (SAA) i efteråret. Før optagelsesforhandlinger kan indledes med Serbien skal medlemsstaterne vedtage en forhandlingsramme. Medlemsstaterne har i løbet af efteråret – på baggrund af et udkast fra Kommissionen – drøftet denne. Der har generelt været opbakning til Kommissionens udgangspunkt i en ”Montenegro-tilgang”, hvorved der – belært af erfaringer – tidligt vil blive taget hul på de vanskelige forhandlingskapitler 23 og 24 (retsstatsprincipper og grundlæggende rettigheder). For særligt Serbiens vedkommende står spørgsmålet om normalisering af forholdet til Kosovo dog også helt centralt. Det drejer sig om, hvorledes normaliseringskravet skal håndteres i forhandlingsrammen/hvor høje krav man skal stille til Serbien.

3. Formål og indhold

Rådet ventes at drøfte forhandlingsrammen på grundlag af det udkast, der er blevet forhandlet de seneste måneder. Det er for indeværende forventningen, at der vil kunne opnås enighed om forhandlingsrammen, selvom knaster vedr. håndtering af normaliseringskravet udestår. På baggrund af en godkendt forhandlingsramme vil der kunne fastsættes en dato for en regeringskonference, der vil udgøre den formelle iværksættelse af optagelsesforhandlingerne. Ifølge rådskonklusionerne fra juni 2013 skal forhandlingsrammen efter vedtagelse i Rådet bekræftes på Det Europæiske Råd.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres i sagen.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Vedtagelsen af forhandlingsrammen/åbning af forhandlinger i forhold til visse lande indebærer ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget, for samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Der vil dog blive tale om konsekvenser for EU's budget og dermed også statsfinansielle konsekvenser i forbindelse med, at nyoptagede lande vil tage del i EU's politikker på lige fod med de andre medlemslande.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til de andre landes holdning

På den ene side arbejder en række lande for, at der i forhandlingsrammen stilles eksplicitte og stramme krav til Serbien vedrørende normalisering. På den anden side argumenterer flere lande for at nedtone kravene for ikke at rykke målstregen for Serbien i selve forhandlingsrammen. Der vil før eller under mødet skulle opnås til enighed om kompromistekst vedrørende normaliseringskravene.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter iværksættelse af optagelsesforhandlinger med Serbien senest januar 2014 på baggrund af en forhandlingsramme, der stiller stramme krav til Serbien vedrørende normalisering af forholdet til Kosovo med henblik på bl.a. at sikre vedvarende fremdrift i normaliseringen, og at ingen af parterne på sigt vil kunne blokere for hinandens fremdrift i EU-sporet. Deri ligger, at det skal sikres, at Serbien ikke på et senere tidspunkt vil kunne blokere for Kosovos EU-medlemskab, når det en dag bliver aktuelt.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Kommissionens udvidelsespakke for 2013 har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Spørgsmålet om opstart af optagelsesforhandlinger med Serbien blev forelagt for Folketingets Europaudvalg den 7. december 2012 med henblik på forhandlingsoplæg.

4. Gennemgang af EU's fælles udenrigstjeneste (FUT-reviewet)

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat

1. Resumé

Det er forventningen, at der på rådsmødet vil være en kort drøftelse af EU's fælles udenrigstjeneste (FUT) på baggrund af udenrigsrepræsentant Ashtons rapport om gennemgang af FUT'en og anbefalinger til styrkelse af udenrigstjenesten. Medlemslandene ventes at hilse rapporten velkommen og udtrykke bred støtte til anbefalingerne om bl.a. de interne aspekter af organisationen, behovet for styrket samtænkning inden for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, mere effektive beslutningsprocedurer i forhold til CSDP-missioner og bedre forberedelse af rådsmøder. Desuden ventes Rådet at fremhæve udenrigsrepræsentant Ashtons koordinerende rolle i forhold til Kommissionens eksterne relationer. Målet for rekruttering af nationale diplomater i FUT'en ventes fremhævet, ligesom medlemslandene ventes at give støtte til yderligere samarbejde mellem EU-delegationerne og medlemsstaternes diplomatiske repræsentationer i tredjelande. Da der er tale om en løbende proces om styrkelse af FUT'ens virke, ventes Rådet at ville drøfte rapportens anbefalinger og status for implementering på et senere tidspunkt igen. Der ventes vedtaget rådskonklusioner.

2. Baggrund

EU's fælles udenrigstjeneste (FUT'en) blev grundlagt ved rådsafgørelse vedtaget i juli 2010, og udenrigstjenesten blev etableret pr. 1. januar 2011. Rådsafgørelsen tilsagde, at udenrigsrepræsentanten medio 2013 skulle udarbejde en gennemgang af retsaksen og foreslå evt. tilpasninger heraf, hvilket skete ved udenrigsrepræsentantens offentliggørelse af rapporten "EEAS Review" i juli 2013. Overordnet er rapporten opdelt i fire hovedområder, der omhandler (i) den interne organisering af FUT'en, (ii) FUT'ens funktionsmåde og placering i den samlede europæiske arkitektur, (iii) Ashtons forskellige og overlappende roller som hhv. vicekommissionsformand, formand for Udenrigsrådet og udenrigsrepræsentant samt (iv) FUT'ens bemanning. Rapporten byder på 35 anbefalinger på både kort og mellemlang sigt, der indeholder såvel ganske tekniske tilpasninger af FUT'ens virke som mere grundlæggende og fremadrettede anbefalinger, der vil kræve ændringer i selve retsaksen for FUT'en.

Fsva. den interne organisering af FUT'en er den fremtrædende tendens i rapporten en strømlining og effektivisering, herunder blandt andet af den øverste ledelsesstruktur i FUT'en og krisestyringsstrukturen (under den Fælles Sikkerheds- og Forsvarspolitik, CSDP). Rapporten berører ligeledes spørgsmålet om fast formandskab for arbejdsgrupper og EU's Særlige Repræsentanter (EUSR)'s relation til den fælles udenrigstjeneste.

Mht. FUT'ens funktionsmåde og placering i den samlede europæiske arkitektur fremhæves Lisabon-traktatens mål om en mere samtænkt og effektiv EU-udenrigspolitik. I den forbindelse lægges vægt på et bedre samarbejde med Kommissionen og Europa-Parlamentet, en strammere struktur i den eksterne politik gennem f.eks. klarere instruktionslinje fra FUT'en til EU-delegationerne, øgede beføjelser for EU-delegationschefer ift. at anvende hele delegationens ressourcer uden skelen til de dobbelte finansielle kredsløb og at undersøge muligheden for at styrke sammenhængen i policy-initiativer fra hhv. FUT'en, Kommissionen og medlemslande.

Fsya. udenrigsrepræsentant Ashtons rolle rejser spørgsmålet om, hvem der kan stille op som stedfortræder for Ashton i relation til tredjelande, Kommissionen og Europa-Parlamentet. For indeværende er det som udgangspunkt det roterende EU-formandskab, der i vidt omfang afløser udenrigsrepræsentanten i møder med tredjelande.

Rapporten beskriver desuden status for FUT'ens etablering, herunder opnåelsen af målet om, at 1/3 af FUT'ens medarbejdere hidrører fra medlemsstaters diplomatiske tjenester.

På EU-ambassadørniveau har de 35 anbefalinger i løbet af efteråret været drøftet indgående, uden at der dog er fremkommet klare entydige konklusioner på anbefalingerne. En del af anbefalingerne er som nævnt ovenfor et spørgsmål om den interne organisering af FUT'en, hvilket ikke er medlemsstaternes prerogativ, men hører under udenrigsrepræsentantens eget domæne. De to øvrige områder om stedfortræder og FUT'ens funktionsmåde er derimod i høj grad et spørgsmål om den institutionelle balance, herunder særligt i forhold til Kommissionen, hvorfor anbefalingerne på disse områder ventes at skulle tage højde for udpegningen af den nye Kommission i 2014. Dertil kommer, at nogle anbefalingers implementering eventuelt vil kræve en traktatændring.

3. Formål og indhold

Der ventes at være en kort drøftelse af FUT-reviewet på baggrund af udenrigsrepræsentantens rapport og EU-ambassadørernes drøftelse heraf. Medlemslandene ventes at hilse rapporten velkommen og udtrykke bred støtte til rapportens anbefalinger. Da der vil være tale om en løbende proces om styrkelse af FUT'ens virke, ventes Rådet at ville anmode om ny drøftelse af rapportens anbefalinger og status for implementering på et senere tidspunkt. Der ventes vedtaget råds-konklusioner.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Sagen forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ventes bred enighed fra medlemslandenes side om at hilse rapporten velkommen og udtrykke bred støtte til anbefalingerne om bl.a. effektivisering af de interne aspekter af organisationen, behovet for styrket samtænkning inden for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, mere effektive beslutningsprocedurer i forhold til CSDP-missioner og bedre forberedelse af rådsmøder.

Desuden ventes Rådet at fremhæve udenrigsrepræsentantens koordinerende rolle i forhold til Kommissionens eksterne relationer. Målet for rekruttering af nationale diplomater i FUT'en ventes fastholdt, ligesom medlemslandene ventes at give støtte til yderligere samarbejde mellem EU-delegationerne og medlemsstaternes diplomatiske repræsentationer i tredjelande. Da der er tale om en løbende proces om styrkelse af FUT'ens virke, ventes Rådet at ville drøfte rapportens anbefalinger og status for implementering på et senere tidspunkt igen.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen hilser HR/VP Ashtons rapport om gennemgang af den fælles udenrigstjeneste velkommen, idet den noterer sig, at rapportens 35 anbefalinger gennemgående flugter med det grundlæggende danske ønske om at sikre en mere effektiv FUT med kortere beslutningsveje og en klarere ansvarsdeling. Fra regeringens side bakker man derfor op om rapportens anbefalinger i overensstemmelse med det grundlæggende danske ønske om at styrke FUT'en som en samlende og koordinerende platform for både den fælles udenrigspolitik og for EU's forskellige eksterne politikker med henblik på at sikre en så effektiv varetagelse af EU's eksterne interesser som muligt.

Regeringen vil i det lys arbejde for grundlæggende at fastholde et højt, men samtidig realistisk, ambitionsniveau i den videre drøftelse af rapporten, idet man samtidig er bevidst om, at nogle anbefalinger vil kunne gennemføres på kort sigt, mens andre anbefalinger vil have en længere tidshorisont og for nogles vedkommende bl.a. vil skulle gennemføres som led i udpegelsen af den næste Kommission, således som det også anføres af den Høje Repræsentant selv i rapporten.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.